

Svenska hörnan

I fackboksfloden

Fack-Finlandia -priset tillfaller en god inhemsk fackbok, som lättfattligt presenterar ny forskning och nya kunskaper eller som tar ställning i ett aktuellt ämne. Priset (26 000 euro) utdelas av Finlands bokstiftelse för att poängtera fackbokens ställning i vårt kultur- och samhällsliv. Juryn utsedd av bokstiftelsen har till uppgift att som kandidater utvälja högst sex böcker som offentliggörs den 24 november. Bland dessa skall sedan rättstämmande Helena Ranta den 15 december utse den slutliga pristagaren.

Jag har begåvats med det intressanta uppdraget att i år vara ordförande i juryn tillsammans med Esko Valtaoja (pristagare år 2002) och Paula Havaste. Under de gångna månaderna har posten till oss burit

fram cirka 160 nytvignna verk som alltså förlagen själv valt att skicka in som bidrag. Den första gallringen görs med andra ord långt innan juryn börjar kasta sina argusögon på produkterna.

Statistiken visar att det i Finland år 2004 utkom över 1800 fackböcker med nya titlar, av sammanlagt 3600 nya titlar, all allmän litteratur inkluderad, vartill dessutom kommer över 700 nya lärobokstitlar. Det betyder att det utkommer mer än tio nya böcker om dagen i Finland, året runt, av vilken nästan hälften är fackböcker. Siffran är enorm och vittnar gott om landets kulturella skaparkraft och mångsidighet.

Ärligen säljs det (läroböcker ej inkluderade) i Finland omkring 8

miljoner fackböcker, också det en stor siffra.

Vi kan på goda grunder anta att det år 2005 utkom lite fler nya fackböcker än år 2004, låt oss säga 2000 stycken. De 160 juryn nu fått för påtanke representerar alltså mindre än 10 procent av det totala utbudet av nya titlar 2005.

Uppgiften att hitta dom sex som Helena Ranta skall jobba med är inte så lätt. Rent tekniskt håller juryn tre möten av vilka två är avklarade i skrivande stund. På det första mötet gick vi ner från 160 till 39, på det andra från 39 till 15. Och nu återstår det tredje mötet då vi skall gå från 15 till 6...

Hemligheterna måste jag förstås panta på men några reflexioner om spännvidden bland dom 150 böcker vi begrundat är på sin plats. Kändiskulten (och det annalkande valåret) syns i verk om Tarja Halonen, Sauli Niinistö, Mauri Pekkarinen, Mika Häkkinen, Matti Salminen och Leif Segerstam. Ett femtontal böcker handlar om de senaste krigen, inte mindre än två om "krigsansvarighetsprocessen" och likaså ett par om

inbördeskriget.

En ny öppning representerar boken om dagdriveriets filosofi, liksom den om vespans historia. Ett originellt ämnesval finner vi också i en finsk-engelsk volym om brunnar och toaletter, där Gandhi citeras: "Sanitation is more important than independency." Så är det nog. Sen finns det ju mera majestätiska volymer, som den 458-sidiga om Valios historia: "Voi on aina voita."

Mina julklappsproblem är lösta för dom närmaste åren (under den innerliga förhoppningen att inte skattmasen läser denna text och betraktar böckerna jag arbetat med som gåvor, mutor eller något annat som är ovärdigt för en god medborgare).

Fred
Karlsson

